

## BAŞ EDITÖRDEN

Kıymetli okurlar,

Bilgi Teknolojileri, Elektronik Haberleşme Sektörü ve Posta Sektörü üst başlıklarıyla ilgili bilimsel alan, disiplin veya alt disiplinlerde araştırmacıların ve akademî dünyasının araştırma ve çalışmaları doğrultusunda elde edilen bulgular ile güncel sektörel gelişmelerin bilimsel bir platformda duyurulması ve yayınlanması ile deneysel ve teorik bilgilerin paylaşılmasına, geliştirilmesine ve artırılmasına katkıda bulunarak en son bilimsel gelişmeleri bir araya getirmeyi amaçlayan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Dergisi (BTK Dergi)'nin Haziran 2026 sayısı ile okuyucularımızın karşısındayız.

Deniz ÖZÇELİK ve Mustafa KARA tarafından hazırlanan “*Türkiye’de Sosyal Medya Dezenformasyonlarının Siyasi Kutuplaştırıcı Rolü: X Platformu Örneği*” başlıklı makale, dijital iletişim ortamlarında hızla yayılan dezenformasyon içeriklerinin toplumsal ve siyasal etkilerine odaklanmaktadır. Çalışma, özellikle X (Twitter) platformu üzerinden yayılan yanlış ve yanıltıcı bilgilerin bireyler arası etkileşimlerde nasıl ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı bir söylem ürettiğini ortaya koymaktadır. Nitel araştırma yöntemi ve içerik analizi çerçevesinde yürütülen araştırma, dezenformasyonun yalnızca bilgi kirliliği yaratmakla kalmayıp aynı zamanda siyasi görüş, etnik kimlik, dini inanç ve toplumsal cinsiyet gibi hassas alanlar üzerinden toplumsal ayrışmayı derinleştirdiğini göstermektedir.

Aysu Müge YEŞİL YILMAZ tarafından kaleme alınan “*Avrupa Birliği Yapay Zekâ Düzenlemelerinde Kamu Otoritelerinin Roller*i” başlıklı makale, Avrupa Birliği’nin güncel yapay zekâ politikalarını çok katmanlı bir yönetim perspektifiyle ele almaktadır. Çalışma, Yapay Zekâ Yasası, Yapay Zekâ Kıtası Eylem Planı ve Yapay Zekâ Uygulama Stratejisi üzerinden kamu otoritelerine atfedilen düzenleyici, denetleyici ve uygulayıcı rollerin nasıl yeniden şekillendiğini analiz etmektedir. Bu çerçevede makale, yapay zekâ alanında hukuki, stratejik ve operasyonel düzeylerin bütüncül bir politika mimarisi oluşturduğunu ortaya koyarken, kamu otoritelerinin klasik rollerinin ötesine geçen yeni işlevler kazandığını vurgulamaktadır.

Erdem DEMİRCİOĞLU tarafından hazırlanan “*A Productivity Analysis and Strategic Implications of Türkiye’s 5G Deployment*” başlıklı makale, Türkiye’de mobil haberleşme teknolojilerinin evrimi bağlamında 5G yatırımlarının ekonomik ve stratejik etkilerini incelemektedir. Çalışma, LTE deneyimlerinden hareketle 5G’nin potansiyel verimlilik kazanımlarını analiz ederken, özellikle finansman maliyetlerinin yatırım verimliliği üzerindeki belirleyici rolüne dikkat çekmektedir. Nicel veri analiziyle desteklenen araştırma, 5G’nin yüksek potansiyeline rağmen mevcut makroekonomik koşullar altında finansal sürdürülebilirliğinin

önemli zorluklar içerdiğini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle makale, telekomünikasyon politikaları, yatırım stratejileri ve teknolojik egemenlik tartışmalarına bütüncül bir perspektif sunmaktadır.

Emrehan TAŞTEKİN tarafından kaleme alınan “Afet Sonrası Elektronik Haberleşme Sürekliliğinde Yapay Zekâ Destekli Katmanlı Kapasite Planlaması” başlıklı makale, afet koşullarında haberleşme altyapısının sürdürülebilirliğine yönelik yenilikçi bir model önermektedir. Çalışma, mobil baz istasyonları, taşınabilir uydu sistemleri ve İHA rollerini entegre eden yapay zekâ destekli katmanlı bir karar mimarisi geliştirerek ilk 24 saatlik kritik süreçte iletişim sürekliliğinin nasıl sağlanabileceğini analiz etmektedir. Bulgular, önerilen modelin kapsama oranını artırarak geleneksel yaklaşımlara kıyasla daha etkin sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Cemre ÇINAR ve Saniye YAVUZ tarafından hazırlanan “İş Sağlığı ve Güvenliğinde Yapay Zekâ Tabanlı Risk Analizi: Bütünleşik Bir Mimari Yaklaşım Önerisi” başlıklı makale, iş sağlığı ve güvenliği alanında yapay zekâ temelli dönüşümü çok boyutlu bir perspektifle ele almaktadır. Çalışma, uzman sistemler, makine öğrenmesi ve IoT tabanlı sensör ağlarının İSG uygulamalarında giderek yaygınlaştığını ortaya koyarken, mevcut literatürde bu teknolojilerin çoğunlukla parçalı biçimde ele alındığını vurgulamaktadır. Bu bağlamda makale, açıklanabilirlik, veri yönetimi ve kurumsal uyum gibi kritik eksikliklere dikkat çekerek, veri toplama süreçlerinden karar destek mekanizmalarına kadar uzanan beş katmanlı bütünleşik bir mimari önerisi geliştirmektedir. Yapay zekâ uygulamalarının yalnızca teknik değil aynı zamanda etik ve yönetimsel boyutlarıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiğini savunan çalışma, İSG’de daha şeffaf, denetlenebilir ve sürdürülebilir bir dijital dönüşüm için kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır.

Son olarak Ersel ERTÜRK tarafından kaleme alınan “Bolluk ve Ayrışma Arasında: İkinci Makine Çağı’nı Emek Payı ve Bölüşüm Penceresinden Okumak” başlıklı kitap incelemesinde ise, dijital teknolojilerin ekonomik ve toplumsal etkilerini eleştirel bir perspektiften incelenmektedir. Erik Brynjolfsson ve Andrew McAfee’nin “İkinci Makine Çağı” eserini merkeze alan çalışma, dijitalleşmenin bir yandan üretkenlik ve refah artışı yarattığını, diğer yandan ise gelir dağılımında derinleşen eşitsizliklere yol açtığını tartışmaktadır. “Bolluk” ve “ayrışma” kavramları üzerinden ilerleyen analiz, özellikle emek payındaki değişim, beceri temelli kutuplaşma ve sermaye-emek ilişkilerindeki dönüşüm gibi temel iktisadi sorunları gündeme taşımaktadır.

Söz konusu çalışmaların ortaya koyduğu kavramsal ve analitik katkıların, dijital çağın çok katmanlı yapısını anlamaya yönelik gelecekteki akademik araştırmalara önemli bir referans noktası oluşturmalarını temenni ederim.

**Dr. Abdulkerim GÜN**

**Baş Editör**